

E.ON Energidistribution AB

Nobelvägen 66

205 09 Malmö

eon.se

T 040 - 25 50 00

Konc nr 7106

Samrådsunderlag - Undersökningssamråd

Planerad 130 kV kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals, Perstorps kommun, Skåne län

December 2020

Bg: 5967-4770

Pg: 428797-2

Org. Nr: 556070-6060

Säte: Malmö

Projektorganisation

E.ON Energidistribution AB

205 09 Malmö
eon.se

COWI AB

Drottninggatan 20–22
252 21 Helsingborg
www.cowi.se

Samrådsunderlaget har upprättats av Josefin Andersson och Daniel Rasmusson, COWI AB
Samrådsunderlaget har granskats av Patricia Brobeck och Emil Landqvist, handläggare E.ON Energidistribution AB

För kartor i underlaget innehas rättighet:

© Lantmäteriet

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Tillstånd	6
1.3	Samråd	7
2	Studerade alternativ	7
2.1	Förordat huvudalternativ	8
2.2	Nollalternativ	9
2.3	Alternativ sträckning för luftledning	9
2.4	Alternativ med markkabel	10
2.5	Motiv till förordat alternativ	11
3	Beskrivning av berörda intressen	11
3.1	Landskapsbild	12
3.2	Markanvändning, bebyggelse och planer	12
3.2.1	Markanvändning	12
3.2.2	Bebyggelse	13
3.2.3	Planer	13
3.3	Natur- och vattenmiljö	13
3.3.1	Naturmiljö	13
3.3.2	Skyddade områden	14
3.3.3	Vattenmiljö	14
3.4	Känsliga eller hotade arter	15
3.5	Kulturmiljö	15
3.6	Friluftsliv	16
3.7	Infrastruktur	16
3.8	Elektromagnetiska fält	16
3.9	Kumulativa effekter	17
4	Konsekvensbedömning	18
4.1	Landskapsbild	18
4.2	Markanvändning, bebyggelse och planer	18

4.2.1	Markanvändning	18
4.2.2	Bebyggelse	19
4.2.3	Planer	19
4.3	Natur- och vattenmiljö	19
4.3.1	Naturmiljö	19
4.3.2	Biologisk mångfald i kraftledningsgator	19
4.3.3	Vattenmiljö	21
4.4	Känsliga eller hotade arter	21
4.5	Fåglar	21
4.6	Kulturmiljö	21
4.7	Friluftsliv	21
4.8	Infrastruktur	22
4.9	Elektromagnetiska fält	22
4.10	Kumulativa effekter	22
5	Preliminär utformning MKB	23
5.1	Preliminär disposition av kommande MKB	23
6	Referenser	25

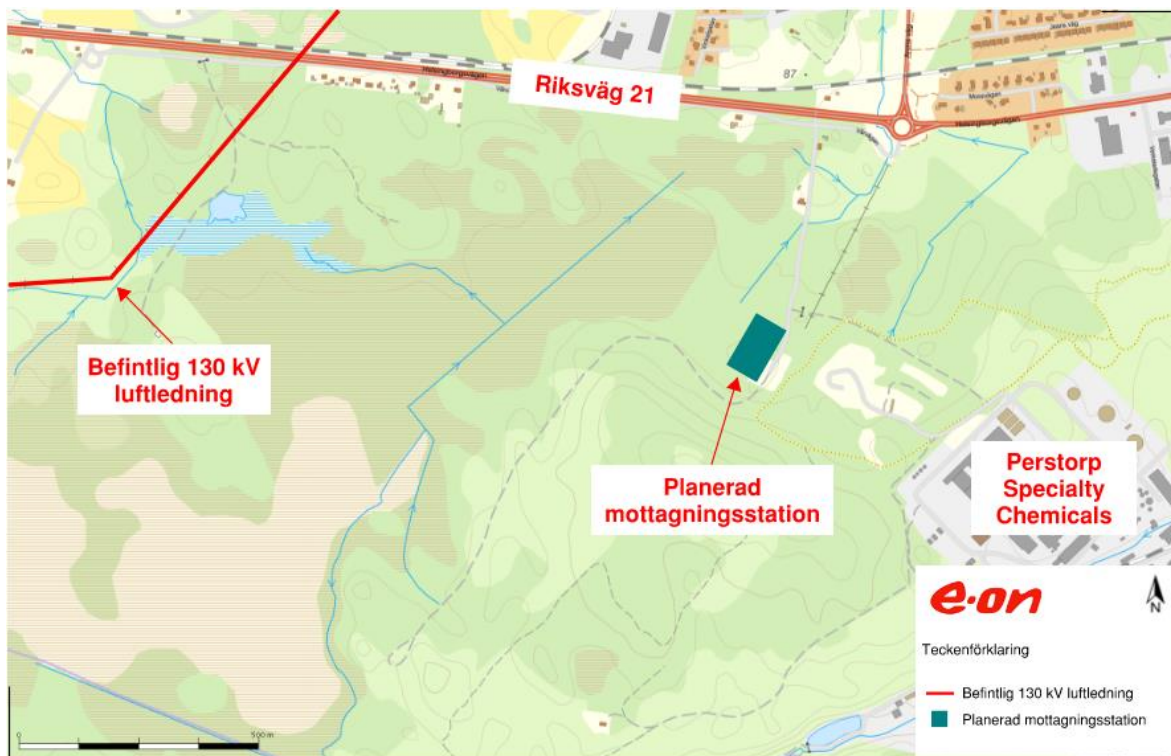
Bilagor

Bilaga 1 - Naturvärdesinventering

1 Inledning

1.1 Bakgrund

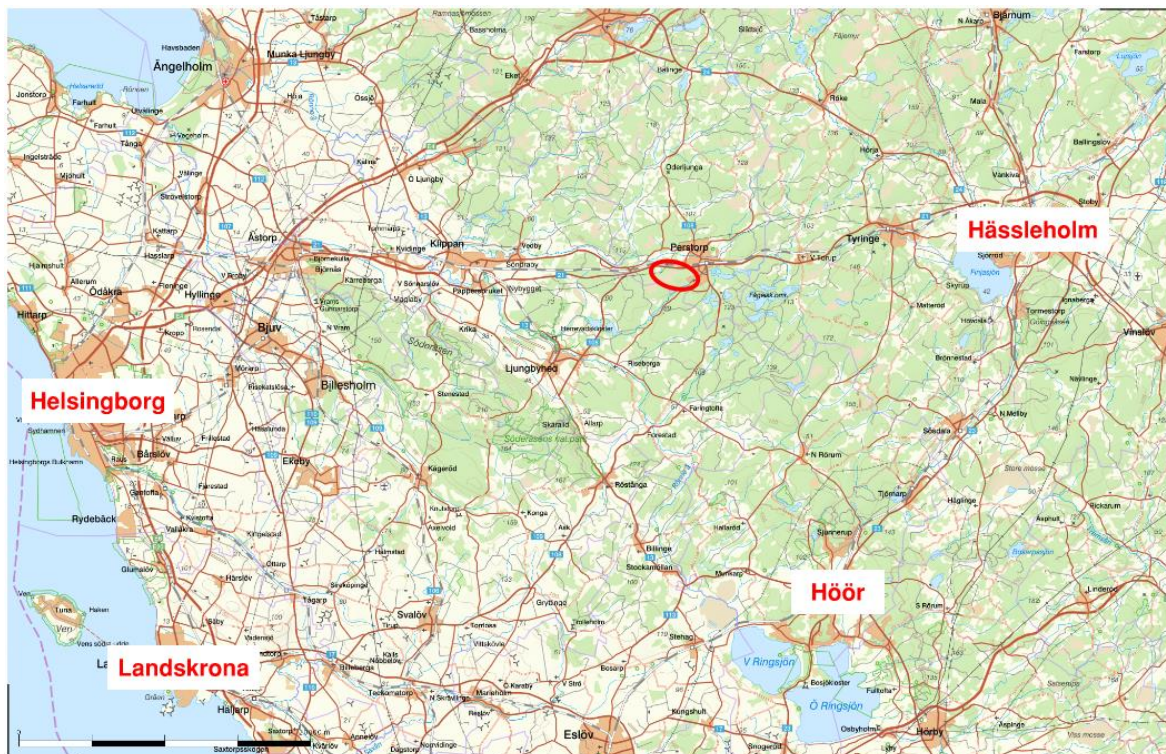
Föreliggande samrådsunderlag avser en planerad dubbel 130 kV (kilovolt) kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals i Perstorps kommun, Skåne län. Den planerade ledningen kommer att utgå från en befintlig 130 kV luftledning med beteckningen "130 kV Söderåsen – Perstorp" i höjd med Björstorp och ansluta till en ny mottagningsstation som planeras anläggas väster om Perstorp Specialty Chemicals verksamhetsområde (se Figur 1.1).

Figur 1.1. Området inom vilket den planerade kraftledningen avses anläggas, befintlig 130 kV luftledning (röd linje) samt planerad mottagningsstation (grön rektangel).

Planerna på att uppföra en ny 130 kV anslutning föranleds av att Perstorp Specialty Chemicals har behov av en ny anslutning för sin verksamhet, vilken idag är ansluten på en lägre spänning. Den planerade luftledningen utgör en förutsättning för att långsiktigt säkra energiförsörjningen för Perstorp Specialty Chemicals samt för att de ska kunna fortsätta bedriva och utveckla sin verksamhet.

Den planerade kraftledningen ligger inom ett område som är beläget cirka en kilometer sydväst om Perstorps tätort i norra Skåne (se Figur 1.2).

Figur 1.2: Område (röd ellips) inom vilket den planerade kraftledningen är tänkt att anläggas. Namn på större närliggande tätorter redovisas för att underlätta orientering på kartan.

Inför ansökan om tillstånd för att få uppföra och driva den planerade kraftledningen genomförs ett så kallat undersökningssamråd, enligt 6 kap. 23–25 §§ miljöbalken (1998:808, MB). Om länsstyrelsen fattar beslut om att den planerade verksamheten ska antas medföra en betydande miljöpåverkan (BMP) kommer även ett avgränsningssamråd att genomföras.

1.2 Tillstånd

För att få bygga och använda en kraftledning krävs tillstånd, så kallad nätkoncession för linje. Bestämmelser om nätkoncession för linje återfinns i ellagen (1997:857). I en ansökan om nätkoncession för linje ska det enligt ellagen ingå en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Samrådsförfarandet och upprättandet av en miljökonsekvensbeskrivning sker i enlighet med vad som föreskrivs i 6 kap. miljöbalken samt miljöbedömningsförordningen (2017:966). Syftet med samrådet är dels att förbättra beslutsunderlaget och dels att i ett tidigt skede i processen ge samtliga berörda parter, exempelvis myndigheter och närboende, möjlighet till insyn och påverkan.

För att få nyttja del av annans fastighet för ledningsändamål krävs en rättighet. De typer av rättigheter E.ON Energidistribution tillämpar utgörs av servitutsavtal eller ledningsrätt.

1.3 Samråd

Ett undersökningssamråd genomförs för att utreda om en verksamhet eller en åtgärd kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ett undersökningssamråd ska enligt miljöbalken genomföras med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden. Med de enskilda som kan antas bli särskilt berörda avses i de flesta fall närboende eller fastighetsägare. Om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt länsstyrelsens bedömning, ska samråd även ske med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Enligt 8 § punkt 8 i miljöbedömningsförordningen bedömer E.ON Energidistribution att en betydande miljöpåverkan för verksamheten inte kan antas.

Samråd i föreliggande ärende kommer att ske genom att information om samrådet skickas ut via e-post eller per post till berörda samrådsparter. Samrådsunderlaget kommer även att finnas tillgängligt på E.ON Energidistributions hemsida (eon.se/regionnat). Under samrådstiden har samtliga berörda parter möjlighet att inkomma med yttranden och eventuella synpunkter på samrådsunderlaget.

Enligt 2 kap. 8 a § ellagen ska vid prövning av frågor om nätkoncession för linje ske samråd enligt 6 kap. miljöbalken. För att undvika onödig dubbelhantering kommer därför inte en särskild ansökan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken att lämnas till länsstyrelsen i samband med ansökan om koncession för elledningen. Följande åtgärder inom nätkoncessionen bedöms härmed även omfattas av samrådet; kalavverknig av ledningsgatan och ledningens dragning med tillhörande stolpplaceringar samt tillfälliga vägar och materialupplag vid byggnation av ledningen.

När samrådstiden löpt ut kommer eventuella yttranden och synpunkter samt E.ON Energidistributions bemötande av dessa att sammanställas i en samrådsredogörelse som därefter skickas till Länsstyrelsen i Skåne län. I detta skede kommer även en hemställan om beslut avseende huruvida den planerade verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan att upprättas och skickas till länsstyrelsen. Det beslut som fattas av länsstyrelsen avseende den antagna miljöpåverkan kommer därefter att ligga till grund för hur den fortsatta processen med ansökan om koncession genomförs.

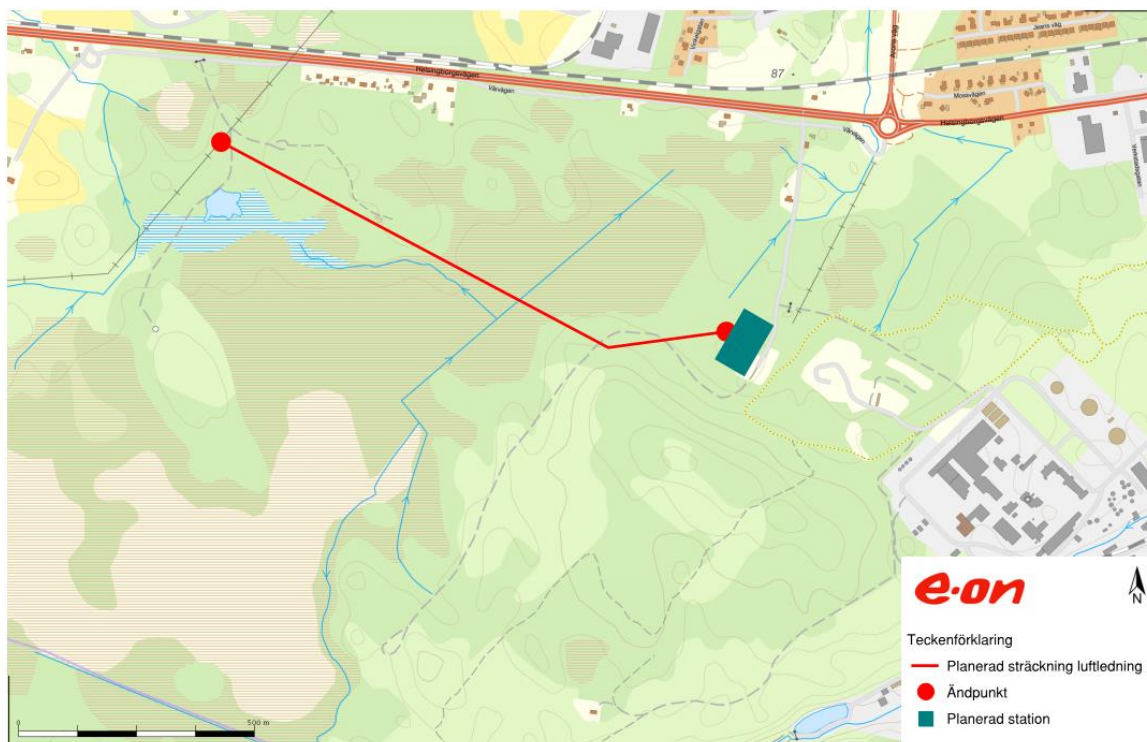
2 Studerade alternativ

Som en del av utredningarna inför framtagandet av samrådsunderlaget har E.ON Energidistribution undersökt olika alternativ för ledningssträckningar samt för tekniskt utförande. I föreliggande ärende är avståndet mellan den befintliga luftledningen och den planerade mottagningsstationen endast cirka 1 200 meter, vilket innebär att det område inom vilket den planerade ledningen kan anläggas är relativt litet.

Det aktuella området avgränsas i den norra änden av befintlig infrastruktur i form av väg och järnväg samt av samlad bebyggelse. Därutöver förekommer relativt stora delområden där jordarten utgörs av torv, vilket måste beaktas ur ett bärighets- och stabilitetsperspektiv. Givet dessa förutsättningar samt mot bakgrund av de övriga utredningar som utförts, har E.ON Energidistribution tagit fram tre olika alternativ.

2.1 Förordat huvudalternativ

Förordat huvudalternativ består av en ny dubbel 130 kV luftledning som anläggs i den sträckning som redovisas i Figur 2.1. Luftledningen planeras uppföras med gemensamma ledningsstolpar (vilket innebär att den dubbla ledningen hängs upp i en och samma stolpe), där stolparna mest troligt kommer att bestå av någon typ av stålkonstruktion. Exempel på stålkonstruktioner som skulle kunna bli aktuella längs denna ledningssträcka är så kallad fackverksstolpe eller rörstolpe, se figur 2.2, som vanligtvis uppförs med en höjd om 25–35 meter. Stolparna stabiliseras med hjälp av stag och/eller i form av grundläggning i mark med hjälp av ett fundament, vanligtvis i betong. Beskaffenheten/bärigheten på marken avgör vilken typ som väljs. Utformningen av ledningsstolparna kommer att redovisas närmare i den tillståndsansökan som kommer att skickas in till Energimarknadsinspektionen.

Figur 2.1. Förordat huvudalternativ för planerad kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals.

Figur 2.2. Exempel på olika typer av stålstolpar (rörstolpe till vänster, fackverksstolpe till höger)

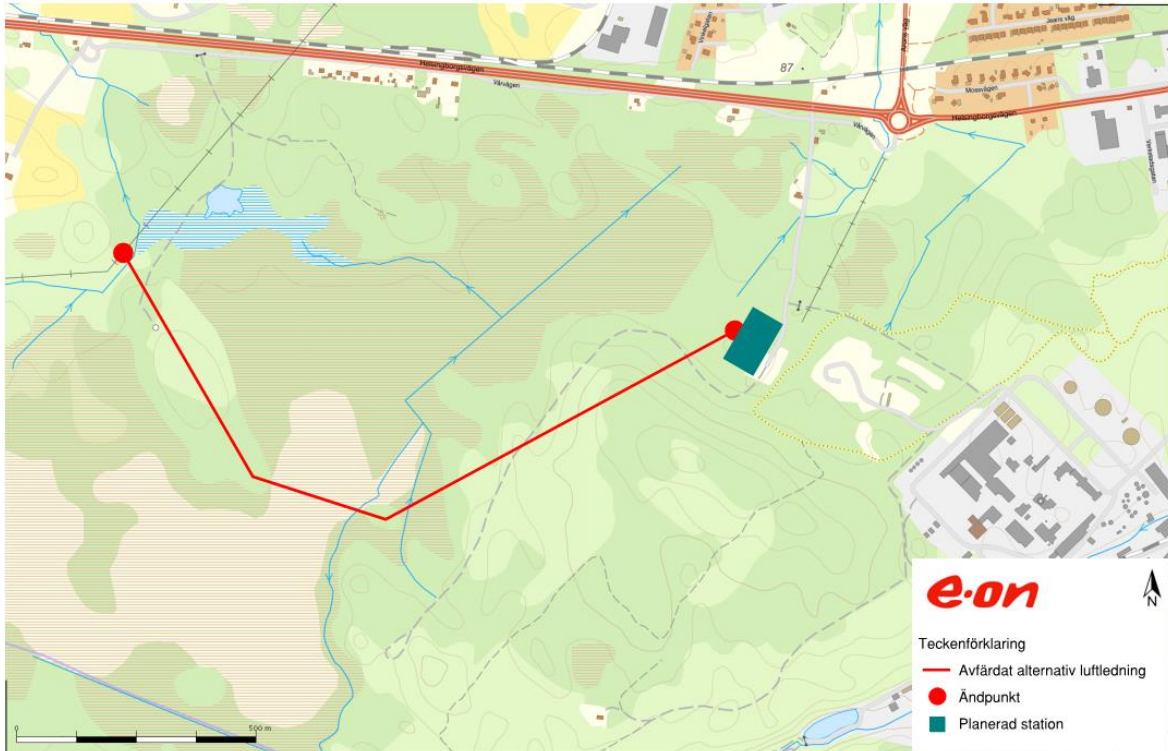
2.2 Nollalternativ

Den planerade kraftledningen utgör en förutsättning för att säkra energiförsörjningen för Perstorp Specialty Chemicals samt för att de långsiktigt ska kunna fortsätta bedriva och utveckla sin verksamhet.

Om koncession ej beviljas för den ansökta sträckningen måste E.ON Energidistribution utreda alternativa sträckningar för ledningen och därefter ansöka om koncession på nytt.

2.3 Alternativ sträckning för luftledning

En alternativ sträckning för luftledning (se Figur 2.3) har utretts men förordas inte då ledningen blir betydligt längre, vilket bland annat innebär mer omfattande markanspråk, fler korsningar med befintliga vägar/stigar, större materialåtgång och högre kostnader.

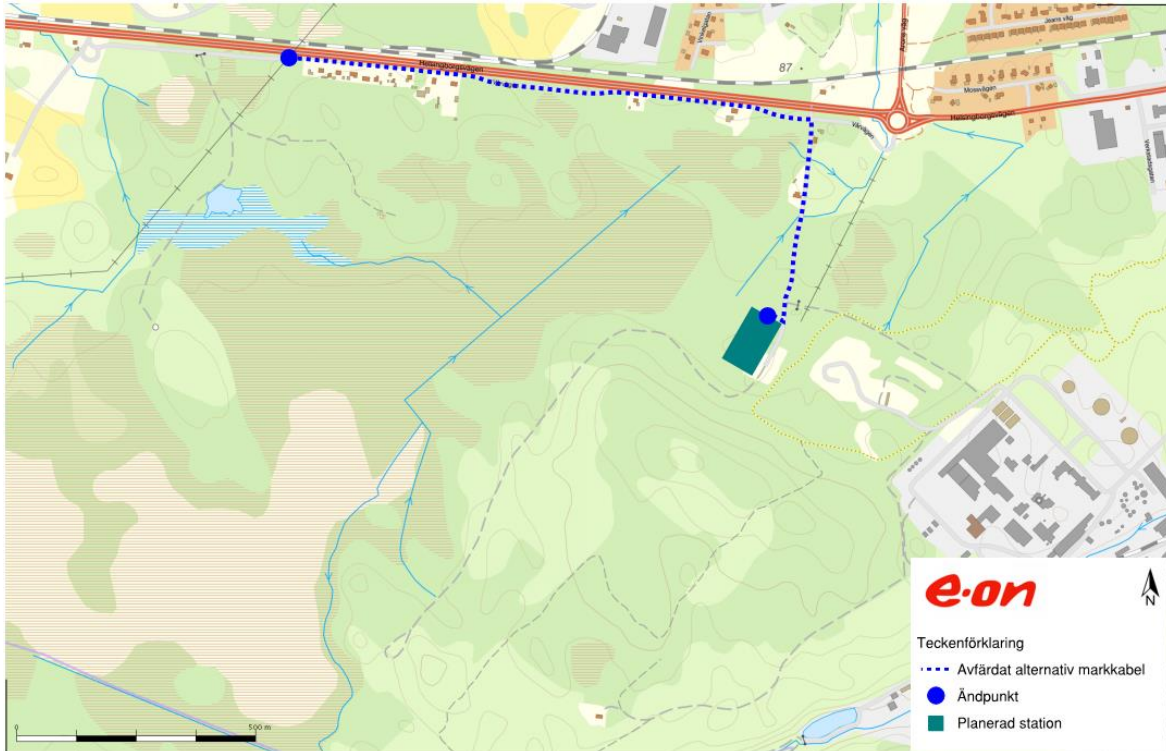
Figur 2.3: Alternativ sträckning för planerad kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals.

2.4 Alternativ med markkabel

En alternativ teknisk lösning i form av markkabel med tillhörande alternativ sträckning (se Figur 2.4) har utretts men förordas inte då ett sådant alternativ skulle medföra intressekonflikter i förhållande till framför allt befintlig infrastruktur och närliggande bostäder/tomtmark.

En förläggning längs med Vårvägen är inte genomförbar för delar av sträckningen, framför allt på grund av att det inte finns något utrymme mellan Vårvägen och den intilliggande väg 21 eller mellan Vårvägen och de fastigheter som ligger omedelbart söder om Vårvägen. En markkabel skulle därmed behöva förläggas antingen under väg 21, på befintlig tomtmark, alternativt längs med en helt ny väg som skulle behöva anläggas söder om de befintliga bostäderna.

Att förlägga markkabeln genom naturmark, längs den kortaste sträckan mellan den befintliga ledningen och den planerade mottagningsstationen, bedöms inte som ett tekniskt eller miljömässigt rimligt alternativ. Detta då kabelschakten kan komma att kräva betydande dränering samtidigt som kabeln blir förlagd i mark med dålig bärighet. Möjligheterna för att felsöka och vid behov åtgärda markkabeln skulle bli avsevärt sämre.

Figur 2.4: Alternativ sträckning och utförande för planerad kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals.

2.5 Motiv till förordat alternativ

Förordat huvudalternativ utgör en sträckning som bedöms vara lämplig med hänsyn till förekommande allmänna och enskilda intressen. Vidare bedömer E.ON Energidistribution, så som nämnts tidigare, att förordat huvudalternativ inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. E.ON Energidistribution anser därmed att det ej föreligger skäl att i större detalj utreda eller redovisa alternativa lokaliseringar eller utföranden för den planerade ledningen.

Om länsstyrelsen beslutar att förordat huvudalternativ ska antas innebära en betydande miljöpåverkan, eller om information framkommer i samband med samrådet som gör att det är motiverat, kommer E.ON Energidistribution att utreda och därefter mer utförligt redovisa alternativa sträckningar och utföranden i miljökonsekvensbeskrivningen.

3 Beskrivning av berörda intressen

Förekommande intressen längs planerad ledningsträckning (förordat huvudalternativ enligt ovan) har identifierats via kartstudier samt via inventeringar i fält (naturvärdesinventering och fågelinventering). Digitala data har inhämtats från länsstyrelsen, Perstorps kommun,

Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Vatteninformationssystem Sverige (VISS), Ledningskollen, Trafikverket, Artportalen och ArtDatabanken.

3.1 Landskapsbild

Den planerade ledningen är belägen strax söder om riksväg 21, direkt sydväst om Perstorps tätort, och sträckan går huvudsakligen i nordväst-sydöstlig riktning. Västra och östra anslutningspunkten för planerad ledningssträckning är belägna cirka 170 meter respektive cirka 500 meter söder om riksväg 21.

Det aktuella området består till övervägande del av brukad skogsmark med produktionsskog av varierande ålder, från områden som nyligen kalavverkats till uppvuxen skog. Landskapsbilden kan därmed i viss mån förväntas variera kontinuerligt beroende på åldern på skogen inom olika delområden samt på hur och när avverkning genomförs. Stora delar av området visar spår av att ha varit brukat som betesmark innan det växte igen med skog. Det finns gott om stenmurar i skogen som visar på att delar av området tidigare varit hägnad betesmark. Detta indikerar att den skogliga kontinuiteten i området inte är särskilt lång. Terrängen är relativt svagt kuperad och genomkorsas av ett fåtal mindre vägar och skogsbilvägar.

3.2 Markanvändning, bebyggelse och planer

3.2.1 Markanvändning

Markanvändningen inom den planerade ledningens närområde utgörs till största delen av odling av produktionsskog för virkesproduktion. I övrigt används delar av området för olika slags infrastruktur i form av kraftledningar med tillhörande skogs- och ledningsgator, men även för mindre vägar och skogsbilvägar med tillhörande vändzoner. Perstorp Specialty Chemicals område är beläget ungefär 430 meter sydöst om planerad östlig anslutningspunkt.

I databasen för länsstyrelsernas nationella inventering av förorenade eller misstänkt förorenade områden finns en identifierad industrideponi i närheten av den planerade ledningen. Huvudalternativet för den planerade luftledningen är tänkt att ansluta till den nya mottagningsstationen vilken är belägen cirka 100 meter väster om den identifierade deponin, vars exakta utbredning dock är något oklar. Inom Perstorp Specialty Chemicals område finns ett flertal förorenade eller potentiellt förorenade områden, men dessa bedöms inte ha någon påverkan på föreslagen ledningssträckning.

Det kan inte helt uteslutas att det förekommer andra områden längs med, eller i anslutning till, den planerade ledningen, som är eller kan misstänkas vara förorenade. Det finns dock inga indikationer i övrigt på att det vid något tillfälle ska ha bedrivits sådan verksamhet som kan förväntas ge upphov till föroreningar inom den planerade ledningens närområde.

3.2.2 Bebyggelse

Den planerade ledningens närområde innehåller ett mindre område med sammanhängande bostadsbebyggelse (totalt nio bostadsfastigheter), vilka är belägna längs med Vårvägen, direkt söder om riksväg 21. Avståndet från den planerade ledningen till dessa fastigheter är cirka 200–300 meter. Avståndet från ledningen till övriga bostäder som förekommer inom området överstiger 300 meter.

3.2.3 Planer

Den planerade ledningens närområde omfattas inte av några gällande detaljplaner och inte heller av något pågående planarbete. Den planerade ledningen ligger i huvudsak inom ett område som är angivet som skog i Perstorps kommuns översiktsplan (Översiktsplan 2030). Den planerade ledningens östra del, där den är tänkt att ansluta till den planerade mottagningsstationen, ligger inom område som anges som planlagd mark för Perstorp Specialty Chemicals i översiktsplanen.

3.3 Natur- och vattenmiljö

3.3.1 Naturmiljö

En naturvärdesinventering (NVI, Bilaga 1) enligt SIS standard (SS199000:2014, Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald) har utförts för de tre alternativ som utretts för den planerade ledningen (COWI, 2020). I föreliggande samrådsunderlag ges en översiktlig beskrivning av det område inom vilket de tre alternativen är belägna, samt en mer detaljerad beskrivning av den del av området som berörs av den planerade ledningen.

Naturmiljön längs den planerade ledningen samt även övergripande inom det aktuella området utgörs till största delen av ung eller medelålders skog. Trädslagen varierar, från rena granbestånd till blandskog och ädellövskog med bok och ek. Skogen är till stor del skött för att producera skogsråvara, så kallad produktionsskog. Produktionsskog har generellt sett mycket låga naturvärden, framför allt på grund av trädens ringa ålder, avsaknaden av död ved samt monokulturen i bestånden.

Stora delar av området visar spår av att ha varit brukat som betesmark innan det växte igen med skog. Det finns gott om stenmurar i skogen som visar på att delar av området tidigare varit hägnad betesmark. Detta indikerar att den skogligen kontinuiteten i området inte är särskilt lång. Eftersom höga naturvärden i skogsmiljö tar lång tid att utvecklas är områden med kort skoglig kontinuitet ofta mindre intressanta ur naturvärdessynpunkt.

Naturvärdesinventeringen visade att naturvärdena längs den planerade ledningen är relativt begränsade. Skogsområdena längs den planerade ledningen utgörs till stor del av ung eller medelålders skog på mark som varit brukad innan den växte igen med skog. Det förekommer enstaka äldre ädellövträd inom området. Förekommande vattendrag är till

största del kraftigt påverkade av dikning. En våtmark med öppen vattenyta, vilken tilldelats naturvärdesklass 3 – påtagligt naturvärde, är belägen omedelbart söder om den planerade ledningen.

En art som observerades på flera platser var den invasiva arten parkslide (*Reynoutria japonica*). Parkslide omfattas idag inte av lagstiftning som rör invasiva främmande arter (EU-förordning nr (1143/2014)), men eftersom den är mycket invasiv rekommenderar Naturvårdsverket att man avstår från att plantera den och försöker förhindra att den sprider sig om man har den på sin mark (Naturvårdsverket, 2019).

3.3.2 Skyddade områden

Inom sträckningen för planerad ledning finns inga skyddade områden, inte heller inom det direkta närområdet. Det närmaste skyddade området är vattenskyddsområdet Perstorps samhälle, vilket är beläget drygt 1 500 meter nordost om planerad östlig ledningsanslutning. I övrigt finns ett skogligt biotopskyddsområde, vilket är beläget cirka 2 000 meter sydöst om planerad västlig anslutningspunkt.

Ovan beskrivna skyddade områden samt sådana på ännu större avstånd från planerad ledning kommer inte att beaktas i det fortsatta arbetet med koncessionsansökan.

3.3.3 Vattenmiljö

I den planerade ledningens närområde förekommer ett mindre vattendrag, Ybbarpsån, på ca 900 meters avstånd sydost om den östliga anslutningspunkten. Ybbarpsån rinner åt sydväst och mynnar i Rönne å, vid Herrevadskloster i Ljungbyhed. Vattendraget utgör en så kallad vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten.

Ybbarpsjön är belägen 2 000 meter öster om den östliga anslutningspunkten och det är här Ybbarpsån har sin början.

Det finns ett flertal diken i området, troligen anlagda för att dränera fuktig skogsmark och därmed öka skogens produktionsförmåga. Huvudalternativet för luftledningen korsar ett sådant dike och detta dränerar åt nordöst. Diket mynnar i skogsmark cirka 400 meter från punkten där ledningen korsas. Inom området finns även en öppen myr och en våtmark med öppen vattenyta. Inga sjöar eller vattendrag korsas av planerad ledning.

Ybbarpsjön, Ybbarpsån samt sjöar eller vattendrag som är belägna på ännu större avstånd till den planerade ledningen kommer inte att beaktas i det fortsatta arbetet med koncessionsansökan.

3.4 Känsliga eller hotade arter

Förekomsten av känsliga eller hotade arter i den planerade ledningens närområde har kontrollerats med hjälp av uppgifter från Artportalen (såväl offentliga som skyddsklassade) samt den naturvärdesinventering som genomförts.

Då informationen på Artportalen i stor utsträckning härrör från observationer gjorda av privatpersoner bör underlaget ses som indikerande snarare än att anses vara helt fullständigt. Att informationen på Artportalen i huvudsak registreras av privatpersoner innebär även att antalet observationer kan vara beroende av befolkningstätheten inom det aktuella området. Flest observationer kan förväntas göras i anslutning till platser och områden där många människor vistas, till exempel utsiktsplatser eller vandringsleder. Merparten av observationerna på Artportalen är inte verifierade genom exempelvis bilder eller beskrivningar. Många observationer är även relativt gamla och det kan således inte uteslutas att de är inaktuella.

Inom område för huvudalternativet för ledningen finns inga observationer i Artportalen. Vid alternativet för markkabel har observation av duvhök (nära hotad, NT) gjorts i mars 2019, observationen är inte verifierad. I övrigt har flertalet ej verifierade observationer av rödlistade arter gjorts inom närliggande Perstorp Specialty Chemicals, dessa observationer gäller olika fågelarter samt utter.

Inom ramen för naturvärdesinventeringen utfördes en skrivbordsstudie av fågelförekomster. Studien visade inte på att skyddsvärda fågelarter eller fågelarter som kan vara särskilt utsatta för kollisioner med kraftledningar häckar inom det område som kan påverkas av den planerade ledningen. Den huvudsakliga fågellokalen i närområdet, baserat på antalet registrerade observationer, förefaller vara de dammar som tillhör Perstorps reningsverk, vilka är belägna cirka 700 meter norr om riksväg 21. Fågelförekomsterna vid denna lokal bedöms inte påverkas av den planerade ledningen.

Identifiering av känsliga eller hotade arter och förekomsten av dessa ingick som en del av naturvärdesinventeringen och de fynd som gjordes vid inventeringen har bland annat legat till grund för klassningen av de naturvärdesobjekt som identifierats. Vid inventeringen påträffades en rödlistad art (spillkråka) samt en fridlyst art (revlumner). Historiska fynd på Artportalen och uttaget med skyddsklassade fynd från ArtDatabanken visade inte på att fridlysta arter har observerats inom området som kommer påverkas av ledningen.

3.5 Kulturmiljö

Den planerade ledningen berör inga kända fornlämningar, kulturhistoriska lämningar eller riksintressen för kulturmiljön. Närmaste kulturmiljölämning utgörs av en bytomt/gårdstomt, belägen cirka 360 meter nordväst om den västliga anslutningspunkten (RAÄ-nummer: Perstorp 56:1). Det kan dock inte helt uteslutas att det kan förekomma ännu oupptäckta lämningar i anslutning till, eller i närheten av ledningssträckningen.

3.6 Friluftsliv

Den planerade ledningen ligger inte i närheten av några särskilt utpekade friluftsområden eller vandringsleder. Däremot finns ett antal motionsspår vilka iordningsställts av Perstorp Specialty Chemicals. Ledningen är belägen i ett relativt glest bebyggt område och antalet personer som vistas i dess omedelbara närområde bedöms vara litet. Den produktionsskog som dominerar markanvändningen i området bedöms inte ha några höga natur- eller upplevelsevärden.

Då den planerade ledningen utgörs av en luftledning medför den inga restriktioner för utövande av friluftaktiviteter såsom vandring, löpning, orientering, cykling, bär- och svamplockning med flera.

3.7 Infrastruktur

Den planerade ledningen löper parallellt med riksväg 21, järnvägen samt med Vårvägen. Övrig infrastruktur inom närområdet utgörs av mindre vägar samt befintlig luftledning.

3.8 Elektromagnetiska fält

Elektriska och magnetiska fält

Elektriska och magnetiska fält uppkommer när el produceras, transporteras och förbrukas. Kring en kraftledning för växelström finns både ett elektriskt och ett magnetiskt fält. Det är spänningsskillnaden mellan faslinorna och marken som ger upphov till det elektriska fältet medan strömmen i ledningen ger upphov till det magnetiska fältet. Elektriska och magnetiska fält finns överallt i vår miljö, både ute i samhället och i våra hem, och härstammar bland annat från elapparater och kraftledningar.

Elektriska fält mäts i kilovolt per meter (kV/m). Fältet i marknivå är starkast där faslinorna hänger som lägst. Det elektriska fältet avtar med avståndet till ledningen. Vegetation och byggnader skärmar av fältet från luftledningar vilket innebär att endast låga elektriska fält uppstår inomhus även om huset står nära en kraftledning. Med anledning av detta bedöms inte de elektriska fälten från kraftledningar nämnvärt påverka de miljöer där människor stadigvarande vistas, såsom bostäder, skolor, arbetsplatser etc. och därmed inte heller människors hälsa.

Magnetiska fält mäts i mikrottesla (μT). Fälten alstras av strömmen i ledningen och varierar med storleken på strömmen. Även spänningsnivån och hur faslinorna hänger i förhållande till varandra påverkar magnetfältets styrka. Magnetfältet avtar normalt med kvadraten på avståndet från ledningen. Magnetfält avskärmas inte av byggnader och kan således påverka miljöer där människor vistas och därmed även människors hälsa.

Magnetfält och hälsoeffekter

De myndigheter som ansvarar för hälsofrågor kopplat till magnetfält är Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Folkhälsomyndigheten och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Myndigheterna mäter, utvärderar forskning samt tar fram råd, rekommendationer och föreskrifter avseende magnetfält.

Trots omfattande internationell forskning saknas idag entydiga resultat som påvisar ett samband mellan exponering av magnetiska fält och negativa hälsoeffekter. Med denna bakgrund har svenska myndigheter inte kunnat fastställa några gränsvärden eller skyddsavstånd för allmänhetens exponering för magnetfält.

Ansvariga myndigheter rekommenderar dock en viss försiktighet vid samhällsplanering och exploatering genom att, såtillvida detta kan göras till rimliga kostnader:

- sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas
- undvik att placera nya bostäder, sjukhus, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält
- sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer

I myndigheternas gemensamma broschyr ”Magnetfält och hälsorisker”, som kan läsas eller laddas ned på till exempel www.stralsakerhetsmyndigheten.se, finns mer information.

E.ON Energidistributions magnetfältspolicy

E.ON Energidistribution för en öppen och saklig dialog om magnetiska fält och eventuella risker. E.ON Energidistribution följer kontinuerligt pågående forskning inom området och strävar efter en kunskapshöjning beträffande magnetiska fält. E.ON Energidistribution beaktar berörda myndigheters rekommendation och miljöbalkens regler om försiktighet och tar människors oro på allvar. E.ON Energidistribution mäter, beräknar och redovisar vid behov magnetfältsnivåer kring våra anläggningar.

Magnetfält från aktuell ledning

Avståndet från den planerade ledningen till de bostadsfastigheter som är belägna längs med Vårvägen, direkt söder om riksväg 21, är cirka 200–300 meter. Avståndet från ledningen till övriga bostäder som förekommer inom området överstiger 300 meter. För en 130 kV luftledning av den typ som utgör förordat huvudalternativ kommer de magnetfält som uppstår inte att vara mätbara på ett avstånd om 200 meter från ledningen.

3.9 Kumulativa effekter

Planerad ledning bedöms inte ge upphov till några kumulativa effekter.

4 Konsekvensbedömning

I samrådsunderlaget görs en konsekvensbedömning utifrån den planerade ledningssträckningen, det vill säga den som utgör det förordade huvudalternativet. I den ansökan som sedermera upprättas ingår en miljökonsekvensbeskrivning vars detaljeringsgrad och utförande beror av den förväntade miljöpåverkan från den ansökta verksamheten.

4.1 Landskapsbild

En luftledning medför i stort sett alltid en viss, ofrånkomlig påverkan på landskapsbilden. Konsekvenserna för landskapsbilden kan dock variera en hel del, beroende på hur landskapet ser ut. I ett öppet och flackt landskap, där ledningen till exempel löper genom jordbruksmark, kommer den att vara mer synlig än i kuperad skogsmark, där ledningen ofta helt eller delvis döljs av skogen och terrängen. I områden där ledningen löper längs med befintlig infrastruktur såsom väg eller järnväg kommer påverkan på landskapsbilden generellt sett att vara lägre. Detta då vägar och annan infrastruktur i sig själva medför påverkan på landskapsbilden.

Den planerade ledningen löper i huvudsak genom skogsmark bestående av produktionsskog och påverkan på landskapsbilden kommer i viss mån att variera beroende av trädens höjd samt på hur stora höjdskillnaderna inom området är. Avverkning av skog i områden i omedelbar anslutning till den planerade ledningen kan få den att, i alla fall under en tid, framträda tydligare. Detta ska dock sättas i relation till den, vanligtvis betydligt större, påverkan på landskapsbilden som själva avverkningen av skogen medför.

Merparten av den planerade ledningen kan förväntas vara dold från omgivningen av den omkringliggande skogen. Ledningen kommer sannolikt endast att vara synlig för de personer som passerar den vid färd på de vägar och skogsbilvägar som korsar ledningssträckningen, samt även för de personer som rör sig i skogen i omedelbar anslutning till ledningen eller den tillhörande skogsgatan.

En beviljad koncession för den planerade ledningen bedöms ej medföra sådana konsekvenser för landskapsbilden att de kan anses utgöra en olägenhet. En viss påverkan är ofrånkomlig, men denna minimeras genom att ledningen går igenom ett relativt otillgängligt och skogbevuxet område samt genom att ledningen byggs i gemensamma ledningsstolpar.

4.2 Markanvändning, bebyggelse och planer

4.2.1 Markanvändning

Den planerade ledningens konsekvenser för markanvändningen utgörs i huvudsak av de nya markanspråk som uppstår på grund av att den planerade ledningen kräver en ny skogs- och ledningsgata med en total bredd om cirka 40 meter.

Det finns ingen anledning att misstänka att det finns en påtaglig risk för att det område som berörs av den planerade ledningen är förorenat. Om någon form av förorening eller misstänkt förorening påträffas i samband med de arbeten som utförs i terrängen kommer erforderliga åtgärder att vidtas. E.ON Energidistribution är väl förtrodda med de skyldigheter för verksamhetsutövare avseende bland annat kunskap, försiktighetsmått och rapporteringsskyldighet, som följer av 2 och 10 kapitlen miljöbalken.

Sammantaget bedöms påverkan på markanvändningen inom den planerade ledningens närområde bli relativt liten. Detta då det tillkommande markanspråket är förhållandevis begränsat.

4.2.2 Bebyggelse

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några betydande konsekvenser för befintlig bebyggelse.

4.2.3 Planer

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några betydande konsekvenser, varken för befintliga eller för nya planer. Den planerade ledningen bedöms vara förenlig med gällande översiktsplan.

4.3 Natur- och vattenmiljö

4.3.1 Naturmiljö

Det faktum att den planerade ledningens närområde till största delen består av brukad produktionsskog gör att antalet arter kan förväntas vara litet och att det även saknas nödvändiga förutsättningar för många skyddsvärda arter, vilka ofta kräver en längre kontinuitet och en mer ostörd omgivning, att etablera sig.

Den planerade ledningen bedöms inte medföra någon påverkan på de naturvärdesobjekt som påträffades vid naturvärdesinventeringen.

4.3.2 Biologisk mångfald i kraftledningsgator

Under de senaste decennierna har andelen hävdad och betad jordbruksmark minskat. Detta beror till stor del på att jordbruket har intensifierats, men även på att vissa marker inte längre brukas och har vuxit igen med skog. Habitatet för en mängd växter och därmed även insekter anpassade till det gamla kulturlandskapet har till följd av detta trängts undan. Skogsbruket har även det blivit mer storskaligt och även där har den biologiska mångfalden minskat. Ytterligare ett hot är urbaniseringen, vilken medfört att andelen mark som täcks av bebyggelse och hårdgjorda ytor ökar.

Det man på senare år har sett är att arter som tidigare endast funnits i hävdad och betad mark har upptäckts i bland annat ledningsgator och man kan vid inventeringar se att ledningsgator ofta har en högre biologisk mångfald än angränsande biotoper. Anledningen till mångfalden bedöms vara att miljöerna systematiskt hålls öppna från igenväxande skog vilket medger att solinstrålningen mot markskiktet ökar och att det skapas brynmiljöer. I den homogena planterade skogen skapas ett öppet stråk som ger variation i området och kan fungera som en spridningskorridor för till exempel fjärilar och dess värdväxter. Det finns även flera fågelarter som gynnas av den öppna ledningsgatan.

Som en av Sveriges största ledningsägare har E.ON möjlighet att bidra till att den biologiska mångfalden gynnas och bolaget arbetar aktivt med frågan i flera avseenden. Bland annat har E.ON i samverkan med länsstyrelsen i Jönköping tagit fram en manual för skötsel och underhåll av befintliga kraftledningsgator. I manualen, som är tänkt att fungera som ett stöd för E.ON och de entreprenörer som bolaget anlitar, redovisas generella skötselråd för olika typer av biotoper som kan förekomma längs ledningsgatorna. Skötselråden syftar till att gynna den biologiska mångfalden i kraftledningsgatorna.

E.ON underhållsröjer sina ledningsgator med ett intervall av cirka 8–10 år, med syfte att förhindra att träd och vegetation ska växa sig så hög att de kan skada ledningar. Inför alla underhållsåtgärder som potentiellt kan medföra att naturmiljön väsentligen kan komma att ändras, genomför E.ON alltid ett så kallat 12:6-samråd med berörd länsstyrelse, i syfte att säkerställa att nödvändiga miljöhänsyn tas.

Underhållandet av ledningsgatorna bidrar potentiellt till att gynna den biologiska mångfalden genom att öppnare stråk ofta skapas, solinstrålningen i markskiktet ökas, nya livsmiljöer skapas etcetera. Vidare kan exempelvis kvarlämnandet av högstubbar och död ved i samband med avverkning och röjning ytterligare bidra till att den biologiska mångfalden gynnas. Även markstörningar som skapas vid byggnation av ledningar och vid inspektion och underhåll av ledningar kan vara positivt för den biologiska mångfalden, då de potentiellt bidrar till att nya livsmiljöer skapas. I synnerhet har det visat sig i sandiga och torra biotoper.

Det är viktigt att understryka att E.ON normalt inte äger marken där kraftledningarna etableras och bibehålls, utan detta nyttjande regleras vanligen genom servitutsavtal eller ledningsrätt med berörda fastighetsägare. Alla åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden, utöver vad som regleras inom ramen för servitutsavtal eller ledningsrätt, måste därför genomföras i samråd med berörda fastighetsägare. Alla åtgärder måste även ske med beaktande av gällande skogsvårdslagstiftning.

4.3.3 Vattenmiljö

Den planerade ledningen är inte lokaliserad vid eller i närheten av några ytvattenförekomster (enligt VISS), varken vattendrag eller sjöar. Den våtmark som är belägen omedelbart söder om den planerade ledningen bedöms inte påverkas av ledningen.

4.4 Känsliga eller hotade arter

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några betydande konsekvenser för känsliga eller hotade arter.

Anpassningar av arbeten och åtgärder i samband med fältarbeten kommer vid behov att vidtas för att minska påverkan på känsliga eller hotade arter samt för de miljöer där de förekommer. De fynd som gjordes vid naturvärdesinventeringen föranleder inget behov av omfattande skyddsåtgärder.

4.5 Fåglar

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några betydande konsekvenser för fåglar. Fågelinventeringen visade inga dokumenterade häckningar av större rovfåglar eller andra fågelarter som är särskilt utsatta för störningar eller som kan anses ha en förhöjd risk för kollisioner med kraftledningar inom det berörda området.

För en 130 kV luftledning av den typ som utgör förordat huvudalternativ finns ingen risk för så kallad eldöd, vilket innebär att en fågel utsätts för strömgenomföring vid kontakt med två strömförande delar.

4.6 Kulturmiljö

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några konsekvenser för kulturmiljön. Inga kända forn lämningar, kulturhistoriska lämningar eller riksintressen för kulturmiljön finns vid planerad ledningssträckning.

Kulturmiljö kommer inte att redovisas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Om en sedan tidigare ej känd forn- eller kulturlämning påträffas i samband med utförande av arbeten i terrängen kommer arbetet att avbrytas och länsstyrelsen kontaktas.

4.7 Friluftsliv

En luftledning kan uppfattas som störande för naturupplevelsen men den kan även medföra en del positiva effekter såsom att naturen kring ledningen blir mer lättillgänglig för allmänheten.

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några betydande konsekvenser för det rörliga friluftslivet.

4.8 Infrastruktur

Den planerade ledningen bedöms inte medföra några konsekvenser för förekommande eller planerad infrastruktur. Ledningens sträckning och de individuella stolparnas placering anpassas efter befintlig infrastruktur i form av vägar respektive kraftledningar.

Infrastruktur kommer inte att redovisas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

4.9 Elektromagnetiska fält

De magnetfält som uppstår runt en 130 kV luftledning av den typ som utgör förordat huvudalternativ kommer inte att vara mätbara på ett avstånd om 200 meter från ledningen.

Magnetfält kommer inte att redovisas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

4.10 Kumulativa effekter

Den planerade ledningen bedöms inte ge upphov till några kumulativa effekter.

5 Preliminär utformning MKB

För verksamheter som inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan behöver endast en så kallad liten miljökonsekvensbeskrivning tas fram. En liten MKB ska enligt 6 kap. 47 § miljöbalken innehålla de upplysningar som behövs för att det ska vara möjligt att bedöma verksamhetens eller åtgärdens väsentliga miljöeffekter samt en samrådsredogörelse. Bestämmelsen ska läsas tillsammans med 6 kap. 2 § miljöbalken som anger vad miljöeffekter är.

Det är inte närmare preciserat i lagtext vad en liten miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla. Verksamhetsutövaren är därför friare att anpassa underlaget utifrån vilka miljöeffekter som den planerade verksamheten förväntas medföra. I föreliggande ärende kommer E.ON Energidistribution att anpassa miljökonsekvensbeskrivningen utifrån vad som framkommit vid de utredningar som utförts i samband med framtagandet av samrådsunderlaget samt utifrån den information och de synpunkter som framkommer vid samrådet.

5.1 Preliminär disposition av kommande MKB

- 1 Inledning**
  - 1.1 Bakgrund
  - 1.2 E.ON Energidistribution AB
- 2 Tillstånd och tillåtlighet**
  - 2.1 Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan
  - 2.2 Nätkoncession för linje
  - 2.3 Rättigheter och övriga tillstånd
  - 2.4 De allmänna hänsynsreglerna
- 3 Beskrivning av förordat huvudalternativ**
  - 3.1 Lokalisering och omfattning
  - 3.2 Teknisk beskrivning
  - 3.3 Utformning
  - 3.4 Anläggande och försiktighetsåtgärder
  - 3.5 Rasering
  - 3.6 Drift och underhåll

4	Beskrivning av berörda intressen samt konsekvensbedömning avseende huvudalternativet
4.1	Bedömningsgrunder
4.2	Landskapsbild
4.3	Markanvändning, bebyggelse och planer
4.4	Natur- och vattenmiljö
4.5	Känsliga eller hotade arter
4.6	Fåglar
4.7	Friluftsliv
4.8	Kumulativa effekter
5	Samlad bedömning
6	Referenser

6 Referenser

Artportalen

<https://www.artportalen.se/>

Lantmäteriet

<https://kso.etjanster.lantmateriet.se/>

Ledningskollen

<https://www.ledningskollen.se/>

Naturvårdsverket, Skyddad Natur

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Naturvårdsverket, 2019. Faktablad Parkslide. Tillgänglig online på:

<https://www.naturvardsverket.se/upload/sa-mar-miljon/vaxter-och-djur/frammande-arter/ias-faktablad/Fakta-dammvaxterA4-Parkslide.pdf>

Riksantikvarieämbetet, Fornsök

<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

Skogskartan, Skogsstyrelsen

<https://skogskartan.skogsstyrelsen.se/skogskartan/>

Trafikverket

<https://www.trafikverket.se/>

VISS, Vatteninformationssystem Sverige

<http://viss.lansstyrelsen.se/>

Perstorps kommun

<http://www.perstorp.se/>

COWI, 2020: Naturvärdesinventering - Planerad 130 kV kraftledning mellan Björstorp och Perstorp Specialty Chemicals, Perstorps kommun, Skåne län.